

Rozhlas a televízia Slovenska
Rádio Regina
Žurnál Rádia Regina o 12:00, 5. november 2015

(Prepis rozhlasového vysielania)

Banská Bystrica má historické prvenstvo. Pred takmer 190 rokmi vznikla v meste predchodkyňa škôlok detská opatrovňa ako jediná na Slovensku v rámci Rakúsko-Uhorska. Jej poslanie a vplyv aj na dnešné predprimárne vzdelávanie si v meste pod Urpínom pripomenulo zhruba 150 slovenských pedagógov počas Dňa materských škôl.

O vznik prvej detskej opatrovne v Banskej Bystrici sa zaslúžila grófká Márie Terézia Brunswiková. Na tú dobu sa to považuje za revolučný krok. Zmena v začleňovaní detí do spoločensko-sociálnych vzťahov prišla predovšetkým kvôli rozvoju priemyslu. Pokračuje Janka Kasperová, súčasná riaditeľka materskej školy na Lazovnej, kde detská opatrovňa sídlila: *„Otvorili sa papierne, otvorili sa bane na Španej doline, matky ktoré boli zamestnatné tak vlastne si dávali sem deti, aby mohli naozaj potom pokojne pracovať, takže tie deti mali zaškolené v tej prvej detskej opatrovni“.*

Grófká Brunswiková kládla dôraz napríklad ja na náboženstvo a mravnú výchovu a opatrovňa mala deti pripraviť na elementárne vzdelávanie. Opäť Janka Kasperová: *“učili sa praktickým veciam, sebaobslužným prácam, učili sa mnohé veci, ktoré trebárs vedeli využiť aj v domácnosti to bolo zamerané, ale samozrejme, aby sa deti vedeli správať, aby neboli rozdiely medzi deťmi, aby neboli vysúvané trebárs z toho kolektívu tie deti tých slabších rodín.“*

Deti v opatrovni získavali aj základy písania, čítania, či počítania, ale samotná výučba nebola v opatrovni prvoradá. Hovorí dlhoročná pedagogička Zita Baďuríková: *„v materskej škole, v opatrovni, to nie je prvoradá, tam je prvoradá hra a učenie je ako produkt tej hry“.*

Kým v súčasnosti sa jeden pedagóg v škôlke venuje zhruba 20 deťom, v minulosti to bolo aj 40. Po Banskej Bystrici vznikla opatrovňa aj na území dnešnej Trnavy a Bratislavy.

Agáta Škublová, RTVS